

bron 1

In de veertiende eeuw schrijft de Italiaanse dichter Francesco Petrarca aan zijn vriend Lapo da Castiglionchio:

Ik heb jouw [boek van] Cicero¹⁾ al meer dan vier jaar in mijn bezit. Er is echter een goede reden voor zo'n lange vertraging met het teruggeven, namelijk het gebrek aan kopiisten²⁾ die een dergelijk werk kunnen begrijpen. Het is een situatie die een ongelooflijk verlies aan geleerdheid tot gevolg heeft gehad. Boeken die een beetje moeilijk te begrijpen zijn, worden niet langer vermenigvuldigd en zijn niet langer algemeen toegankelijk. Ze zijn dus aan hun lot overgelaten en uiteindelijk verloren gegaan.

noot 1 Cicero is een Romeinse filosoof en politicus uit de eerste eeuw voor Christus.

noot 2 Kopiisten schrijven boeken over zodat er meer exemplaren van zijn.

bron 2

In 1544 schrijft de hervormer Calvijn aan de protestantse theoloog Heinrich Bullinger:

Ik hoor dat Luther ten slotte niet alleen op u, maar op ons allemaal vreselijk heeft gescholden. Het is een treurig verschijnsel, dat wij, die met weinigen zijn, en aan alle kanten door vijanden worden belaagd, door een strijd in eigen groep tegenover elkaar staan. Dit kon niet op een ongelegener moment komen. (...) Luther heeft een mateloos, gewelddadig en koppig karakter. En hij heeft Von Amsdorf¹⁾ tot raadgever, een volslagen krankzinnige en roemloze man, door wie hij zich laat meeslepen.

noot 1 Nicolaus von Amsdorf is een Lutherse bisschop.

bron 3

Op 22 maart 1622 doden inheemse Amerikaanse inwoners in Virginia een kwart van de daar wonende Engelse kolonisten. Edward Waterhouse, de secretaris van de Virginia Company, schrijft hierover een officieel rapport:

Vanwege de verzekering dat alles veilig was, vestigden de verschillende kolonisten en planters hun plantages ver uit elkaar, zoals wilde wortels zich verspreiden, hoe verder van hun burens des te beter. Ze stelden hun huizen open voor de Indianen¹⁾, die altijd vriendelijk werden ontvangen aan de tafels van de Engelsen, en de Indianen mochten op regelmatige basis overnachten. (...) De kolonisten zetten al hun projecten vol hoop door, in vriendschap met de inheemse bevolking, die open leken te staan voor een bekering tot het christendom. Er werd tijdens een gelegenheid een boodschap gestuurd naar Opechancanough, de koning van deze Indianen, ongeveer halverwege de maand maart. En de boodschapper keerde terug met deze woorden van de koning: dat hij de vrede zou bewaren, dat de lucht eerder zou neervallen dan dat hij de vrede zou verbreken. (...) En op die fatale vrijdagmorgen [22 maart] kwamen ze¹⁾ naar onze huizen (...) en schoven aan bij het ontbijt bij onze mensen, die ze meteen met hun eigen gereedschappen en wapens (...) op barbaarse wijze vermoorden. Ze¹⁾ spaarden niemand, ze doodden mannen, vrouwen en kinderen.

noot 1 Waterhouse bedoelt hiermee de inheemse Amerikaanse bevolking.

bron 4

Franse prent uit 1789:

Toelichting:

Onder de steen ligt een lid van de derde stand.

Op de steen staan vertegenwoordigers van de geestelijkheid en adel.

Op de steen staan de woorden: grondbelasting, belastingen en herendiensten.